

PLPR.050.40.2024.PR
Warszawa, 08 grudnia 2024

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 5675 złożoną 4 listopada 2024 r. przez Posła Andrzeja Kosztowniaka oraz grupę Posłów w sprawie realizacji "100 konkretów na 100 dni", Minister Zdrowia przedstawia następujące informacje.

W odniesieniu do pytania o to, czy udało się zapewnić pełny dostęp do darmowych badań prenatalnych, należy wskazać, że w dniu 5 czerwca 2024 r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 14 maja 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu programów zdrowotnych (Dz.U. 2024 poz. 767), które wprowadziło zmiany w Programie badań prenatalnych, między innymi zniósło kryterium wieku kobiety przy kwalifikacji do udziału w programie badań prenatalnych.

Dotychczas badania prenatalne mogły wykonać kobiety od 35. roku życia lub te, u których istniało ryzyko wystąpienia wad płodu. Od 5 czerwca 2024 r. bezpłatne badania prenatalne dostępne są dla każdej kobiety w ciąży, bez ograniczeń wiekowych. Wystarczy skierowanie od lekarza prowadzącego ciążę, przyjmującego w podmiocie publicznym lub i prywatnym, które zawiera informację o zaawansowaniu ciąży w tygodniach.

Wady wrodzone stanowią problem medyczny, ale również rodzinny i społeczny. Są przyczyną poronień, zgonów niemowląt i niepełnosprawności u dzieci. Stwierdza się je u 2-4% żywo urodzonych noworodków, z czego około 30% ma podłoże genetyczne, pozostałe wynikają z czynników środowiskowych, mieszanych lub są idiopatyczne (nie mają wyraźnej przyczyny).

Celem programu badań prenatalnych jest identyfikacja ryzyka wystąpienia wad płodu oraz ich diagnostyka we wczesnym okresie ciąży oraz, o ile to możliwe, podjęcie leczenia jeszcze w okresie płodowym. Program umożliwia opracowanie planu postępowania, który może zostać wdrożony od razu po narodzeniu dziecka obciążonego patologią.

W odniesieniu do pytania o to, czy udało się zapewnić dostęp do „antykoncepcji awaryjnej” bez recepty, a jeśli nie, dlaczego, Minister Zdrowia informuje, że tak brzmiąca deklaracja nie została zrealizowana.

Rząd opracował wprawdzie projekt zmiany ustawy – Prawo farmaceutyczne, który miał stanowić emanację ww. konkretnego i uczynił to w ekspresowym (jak na realia procedowania projektów rządowych) tempie. Projekt ten został bowiem doręczony do Kancelarii Sejmu 1 lutego 2024 r., czyli po zaledwie ok. 2 tygodniach (licząc od momentu pojawienia się pierwszej zapowiedzi Prezesa Rady Ministrów nt. omawianego działania) oraz w 50. dniu (licząc od powołania Rządu 13 grudnia 2023 r.), a zatem dokładnie w połowie okresu studniowego, do którego Interpelanci referują w tytule swojej interpelacji.

Rząd przekazał więc ww. projekt do prac parlamentarnych w dacie umożliwiającej przepracowanie projektu na etapie parlamentarnym w takim tempie, aby wejście zawartych w projekcie przepisów było możliwe przed upływem rzeczonych 100 dni.

Sejmu uchwalił ww. ustawę 22 lutego br., czyli w 71 dniu (licząc od daty powołania obecnego Rządu).

Przepisy tej ustawy nie weszły jednak w życie ze względu na prezydenckie weto z 29 marca 2024 r., co stało się bezpośrednią przyczyną niezrealizowania omawianego działania (zarówno w pierwszych 100 dniach działania Rządu, jak i w ogóle), na co Rada Ministrów nie miała wpływu.

Niezależnie od powyższego, Minister Zdrowia wskazuje, że podjęte zostało przez Ministra Zdrowia pilnie alternatywne działanie legislacyjne, taką metodą, na jaką pozwalały okoliczności, tzn. drogą przyjęcia stosownego rozwiązania na poziomie wykonawczym (aktu niższego rzędu) – rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 29 kwietnia 2024 r. w sprawie programu pilotażowego w zakresie usług farmaceutycznych dotyczących zdrowia reprodukcyjnego. Zgodnie z rozwiązaniem, które funkcjonuje od początku maja 2024 r., wydanie antykoncepcji awaryjnej następuje wprawdzie nadal na podstawie recepty, jednakże jest to recepta farmaceutyczna, co znacznie ułatwiło pacjentkom dostęp do ww. metody antykoncepcji.

Z wyrazami szacunku
z upoważnienia Ministra Zdrowia
Marek Kos
Podsekretarz Stanu
/dokument podpisany elektronicznie/